

Econ1220 Høsten 2006

Tillegg til forelesningsnotater

Hilde Bojer

24. oktober 2006

Rente og realøkonomi

Betrakt en økonomi hvor de bare produserer korn. De sår kornet januar år 0 og høster avlingen i januar året etter, år 1.¹

La mengden korn sådd år 0 være K_0 og avlingen år 1 lik X_1 . Vi har med sikkerhet at $X_1 > K_0$, ellers vil økonomien etter hvert gå under siden produksjonen synker hvert år. Hvis $X_1 > K_0$, sier vi at økonomien er produktiv.

Differansen $X_1 - K_0 = Y_1$ er avkastningen av såkornet målt i kilo korn. Da kan vi definere:

$$\frac{Y_1}{K_0} = a$$

a er et ubenevnt tall. Det måler avkastningen av såkornet per kilo såkorn per år. a er det realøkonomiske grunnlaget for at det kan beregnes en rente. Hvis en bonde låner såkorn av naboen, kan han betale tilbake såkornet K_0 pluss en andel av avkastningen rK_0 , og likevel ha noe igjen å leve av så sant $r < a$. Da er r lånerenten, og hvor stor den blir, avhenger av institusjonelle forhold som jeg ikke tar opp her.

¹Perioden mellom utsæd og høsting er ikke viktig; det sentrale er at de bare kan høste en gang om året.